

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan vuosikatsaus 1.1.-31.12.2021

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala yhteensä

* 1 000 EUR	Talousarvio 2021	Talousarvio- muutos 2021	Talousarvio yhteensä 2021	Kum. toteuma 1-12/2021	Kum. toteuma % 2021	TA - TOT
TOIMINTATUOTOT	34 665	1 729	36 393	38 282	105,2	-1 889
TOIMINTAKULUT	-480 156	-8 669	-488 825	-483 465	98,9	-5 360
TOIMINTAKATE	-445 492	-6 940	-452 432	-445 182	98,4	-7 249

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala, bruttoyksiköt yhteensä

* 1 000 EUR	Talousarvio 2021	Talousarvio- muutos 2021	Talousarvio yhteensä 2021	Kum. toteuma 1-12/2021	Kum. toteuma % 2021	TA - TOT
TOIMINTATUOTOT	32 760	1 729	34 489	36 658	106,3	-2 169
TOIMINTAKULUT	-442 484	-7 603	-450 087	-445 807	99,0	-4 280
TOIMINTAKATE	-409 724	-5 874	-415 598	-409 150	98,4	-6 448

*Sitovat määrärahat korostettuina.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala, nettoyksikkö (ammatillinen koulutus)

* 1 000 EUR	Talousarvio 2021	Talousarvio- muutos 2021	Talousarvio yhteensä 2021	Kum. toteuma 1-12/2021	Kum. toteuma % 2021	TA - TOT
TOIMINTATUOTOT	1 904		1 904	1 624	85,3	280
TOIMINTAKULUT	-37 672	-1 066	-38 738	-37 657	97,2	-1 081
TOIMINTAKATE	-35 768	-1 066	-36 834	-36 033	97,8	-801

*Sitovat määrärahat korostettuina.

Toimialan toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2021

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan toiminnassa isoimpana muutoksena vuoden 2021 aikana tuli voimaan oppivelvollisuuden laajentuminen, joka koski lukiokoulutuksen ensimmäistä vuosikurssia, ammatillista koulutusta, perusopetuksen lisäopetusta sekä lukion valmistavan koulutuksen opiskelijoita. Oppivelvollisuuden laajentaminen lisäsi myös resurssien tarvetta opiskeluhollossa.

Varhaiskasvatuksessa lasten määrä palvelujen piirissä oli arvioitua pienempi, jonka vuoksi alkuperäistä talousarviota ei ylitettykään loppuvuoden aikana. Kotihoidon tuen kuntalisää pienennettiin 1.4.2021 alkaen 55 euroa. Kaksivuotisen esiopetuksen kuntakoikeilu alkoi elokuun 2021 alusta Vantaalla 26 toimipaikassa. Palveluverkossa aloitti yksi uusi päiväkotitoiminta ja lopetti 2 päiväkotitoimintaa sekä 7 ryhmäperhepäiväkotitoimintaa.

Talousarviovuoden aikana osallistuttiin uuden valtuustokauden strategian laadintaan sekä valmisteltiin toimialan omaa toimeenpano-ohjelmaa laajasti henkilöstöä, luottamushenkilöitä ja huoltajia osallistaen.

Koronapandemia vaikutti vielä vuonna 2021 palveluiden järjestämiseen. Opetusta järjestettiin etä- ja hybridiopetuksena vuoden 2021 keväällä. Opetuksen järjestämiseen ovat vaikuttaneet myös runsaat karanteenipoissaolot. Lähes koko vuoden ajan on tehty etätöitä niissä tehtävissä missä se on ollut mahdollista palveluiden järjestämisen kannalta. Koronaepidemian aiheuttaman osaamisvajeen kuromiseksi on palkattu lisähenkilökuntaa kaupungin oman toipumishjelman puitteissa sekä opetus- ja kulttuuriministeriön valtionavustuksella.

Talousarvion toteutuminen 2021

Toimialan toimintakulut olivat yhteensä 483,5 milj. euroa ja toteumaprosentti oli 98,9. Toimintatuotot olivat yhteensä 38,3 milj. euroa ja toteumaprosentti oli 105,2. Talousarviovuoden aikana valtuusto päätti kahdesta lisätalousarviosta.

Ensimmäisessä lisätalousarviossa 15.6.2021 kaupunginvaltuusto hyväksyi oppivelvollisuuden laajentamiseen liittyvät määrärahat eli toimintakuluihin –1,798 milj. euron lisäys ja tuottoihin 0,439 milj. euron lisäys. Toisessa lisätalousarviossa 13.12.2021 kaupunginvaltuusto hyväksyi varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutoksesta aiheutuneen 1,3 milj. euron toimintatuottojen vähentymisen sekä saaduista avustusrahoista aiheutuneet menot ja tulot, muun muassa koulutuksellisen tasa-arvon avustuksen 1,7 milj. euron lisäyksen perusopetuksen toimintakuluihin ja –tuottoihin. Lisäksi hyväksyttiin toimintakulujen ylitykseen 4,2 milj. euroa, jonka tarve jäi odotettua pienemmäksi johtuen pääasiassa varhaiskasvatuksen palveluiden piirissä olevan lapsimäärän vähentymisestä. Kaupungin koronatoipumissuunnitelman mukaista rahoitusta kohdistui perusopetukseen ja ruotsinkieliselle palvelualueelle 1,1 milj. euroa ja opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämää korona-avustusta 0,45 milj. euroa. Valtiolta saadussa korona-avustuksessa oli 3,4 milj. euron vähennys verrattuna vuoden 2020 avustuspäätöksiin.

Toimialan bruttoyksiköissä toimintakulujen toteumaprosentti oli 99 %. Talousarvioon nähden toimintakulujen säästöä tuli varhaiskasvatuksen palvelualueen toiminnasta, jossa palveluiden piirissä oleva lapsimäärä jäi odotetusta. Bruttoyksiköiden toimintatuottojen toteumaprosentti oli 106,3 %, joissa saatiin odotettua enemmän avustuksia. Nettoyksikön toiminnassa toimintakatteen toteumaprosentti oli 97,8 %. Ammatillisen koulutuksen toimintatuotot jäivät hieman odotettua pienemmäksi avustuspäästöjen pienentyessä. Toimintakuluissa tuli muutettuun talousarvioon nähden säästöä n. 1 milj. euron verran mm. palvelujen ostoista.

Irtaininvestointien toteutuminen 2021

Irtaimen omaisuuden hankintoihin oli varattuna 2,839 milj. euroa määrärahoja, joiden toteuma oli 2,575 milj. euroa. Toteumaprosentti oli 90,7. Suurimmat irtaininvestointikohteet toteutuivat suunnitellusti, mutta useamman päiväkodin kalustaminen siirtyi vuodelle 2022. Perusopetuksen osalta isoimpana Leppäkorven koulun kalustaminen toteutui sekä Kaivoksen, Veromäen ja Peltolan paviljonkien ja Sanomalan väistötilan kalustamiset.

Varhaiskasvatuksen osalta hankittiin irtaimistoa 12 päiväkotiin ja väistötilaan. Lisäksi hankittiin tv-laitteita päiväkoteihin. Korona-epidemia aiheutti kalustetoimittajilla valmistusmateriaalin saatavuuteen ongelmia, jonka vuoksi toimitusajat olivat normaalia pidemmät ja osa toimituksista siirtyi vuoden 2022 puolelle.

Lisäksi lukiokoulutukseen ja ruotsinkieliselle palvelualueelle hankittiin korvaavia kalusteita. Isompana kohteena oli Vaskivuoren lukion paviljongin kalustaminen.

Varian investointihankinnat kohdistuivat opiskelijoiden uusien oppimisympäristöjen rakentamiseen ja vanhojen päivittämiseen. Työsaleihin uusittiin elinkaarensa päässä olevia laitteita, koneita ja kalusteita. Kustannuksiltaan suurimmat hankinnat tehtiin tekniikan aloille, esimerkiksi rakennusosalalle hankittiin trucki ja konetekniikkaan uusia hitsauslaitteita turvatomiksi käyneiden tilalle ja tieto- ja viestintätekniikkaan elektroniikan prototyyppien valmistuslaitteisto. Koronan vuoksi kaikilla aloilla ei löytynyt opiskelijoille harjoittelutyöpaikkaa ja opintoja suoritettiin oppilaitoksessa, jonka vuoksi ajan tasalla olevan välineistön merkitys korostui.

13 10 Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta

* 1 000 EUR	Talousarvio 2021	Talousarvio- muutos 2021	Talousarvio yhteensä 2021	Kum. toteuma 1-12/2021	Kum. toteuma % 2021	TA - TOT
TOIMINTAKULUT	-90		-90	-85	94,0	-5
TOIMINTAKATE	-90		-90	-85	94,0	-5

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuoden 2021 aikana opetuslautakunta kokoontui 7 kertaa ja kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 4 kertaa. Lautakunnan nimi muuttui syyskuussa 2021 kasvatuksen ja oppimisen lautakunnaksi.

Opetuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto kokoontui 6 kertaa ja kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielinen jaosto 3 kertaa. Myös jaoston nimi muuttui syyskuussa 2021 kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkieliseksi jaostoksi.

Lautakunnalle ja jaostolle pidettiin yhteinen talousarvioseminaari 28-29.9.2021.

Opetuslautakunnan yksilöasioiden jaosto kokoontui vuonna 2021 yhden kerran.

Talousarvion toteutuminen

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan toimintakulut olivat 84 521 euroa vuonna 2021, jolloin toteumaprosentti oli 94.

13 20 Johto ja yhteiset palvelut

* 1 000 EUR	Talousarvio 2021	Talousarvio- muutos 2021	Talousarvio yhteensä 2021	Kum. toteuma 1-12/2021	Kum. toteuma % 2021	TA - TOT
TOIMINTATUOTOT	395	11	406	436	107,3	-30
TOIMINTAKULUT	-9 962	-465	-10 427	-9 082	87,1	-1 345
TOIMINTAKATE	-9 567	-454	-10 021	-8 647	86,3	-1 375

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Toimialan yhteisissä palveluissa jatkui palveluiden digitalisointi kahdessa merkittävässä hankkeessa: Digionessa ja varhaiskasvatuksen VASassa ja koko toimialan digitalisaatiota on kehitetty rakentamalla digivisio ja tiekarttaa sen toteuttamiseksi. Tiedolla johtamisessa työ on jatkunut sekä tavoitteiden asetannan selkeyttämisessä datavision muodossa että käytännön työnä eri palvelualueiden raporttien ja näkymien rakentamisena.

Vuoden 2021 aikana on vahvistettu viestinnän resurssointia ja nyt jokaisella palvelualueella on vastuutiedottaja. Lisäksi palvelualueille ja yksiköihin on rakennettu viestintäyhdyshenkilöiden verkosto. Näillä toimilla on päästy kehittämään niin sisäistä kuin ulkoistakin viestintää. Poikkeusolojen lisääntynyt viestimisen tarve ja verkkosivu-uudistus ovat leimanneet viestinnän työtä viime vuonna.

Talous- ja hallintopalvelut ovat yhdessä palvelualueiden kanssa kartoittaneet yhteisten työprosessien kehittämiskohteita. Työnkulkuja ja rooleja on selkiytetty ja nimetty vastuuhenkilöitä prosessien eri vaiheisiin. Hyvin alkanut kehittämistyö jatkuu vuonna 2022.

Opiskeluhuollon yksikön toimintaa vahvistettiin palkkaamalla kaksi uutta opiskeluhuollon esimiestä, yksi kuraattori ja yksi psykologi perusopetukseen sekä kaksi kuraattoria ja kaksi psykologia oppivelvollisuuden laajenemisen myötä toiselle asteelle. Lisäksi määräaikaisiin työsuhteisiin palkattiin 1 psykologi ja 1 kuraattori kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluun ja yksi MEK-ohjelman kuraattori lisää varhaiskasvatukseen. Vantaa sai 261 600 euron valtion erityisavustuksen oppilas- ja opiskelijahuollon henkilöstömitoituksen laajentamisen vaatimiin toimenpiteisiin, erityisesti yhteisöllisen opiskeluhuollon vahvistamiseen esi- ja perusopetuksessa sekä lukioissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa vuosina 2021-2022. Lapsia, nuoria ja perheitä tuettiin koronapandemian aiheuttamasta pahoinvoinnista selviämiseen sekä yhteisöllisen että yksilökohtaisen opiskeluhuollon keinoin. Psykologien ja kuraattorien tekemälle vanhemmuustyölle laadittiin yhteiset tavoitteet. Opiskeluhuollon psykologien ja kuraattorien siirtymisestä hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen tehtiin valtakunnallisen tason päätös. Siirtymisen valmistelu aloitettiin. Psykologien suuret rekrytointivaikeudet aiheuttivat palveluaukkoja.

Tuoreiden kouluterveyskyselyn tuloksien analysointiin, raportointiin ja tiedolla johtamiseen palkattiin erityisasiantuntija, joka koosti yhteenvedot ja esitteli niitä laajasti kaupungin sisällä ja kumppaneille. Tämän lisäksi hän laati yhteistyössä tietohallinnon työntekijän kanssa tuloksista Power BI raportin. Vantaalla käynnistyi myös UNICEFin lapsiystävällinen kunta -työ, joka alkoi nykytilan kartoituksella ja jatkui toimintasuunnitelman koonnilla. Kaupunginhallitus hyväksyi Lapsiystävällinen Vantaa -toimintasuunnitelman joulukuussa 2021.

Talousarvion toteutuminen

Johdon ja yhteisten palveluiden toimintakulut olivat 9,1 milj. euroa toteumaprosentin ollessa 87,1. Toimintatuottoja oli yhteensä 0,4 milj. euroa toteumaprosentin ollessa 107,3. Talous- ja

hallintopalveluiden yksikön toimintakulut olivat 2,3 milj. euroa ja toteumaprosentti oli 91,5. Opiskeluhuollon toimintakulut olivat 5,1 milj. euroa ja toteumaprosentti oli 94,5. Määrärahoja säästyivät yhteisissä palveluissa palvelujen ostojen ollessa ennakoitua pienemmät. Lisäksi henkilöstökulut alittuivat johtuen pääasiassa opiskeluhuollon psykologien rekrytointihaasteista.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Hallinnollisten tehtävien henkilöstömenot / toimialan menot yhteensä	0,5 %	0,6 %	0,5 %
Esiopetuksen oppilaat / psykologit tai kuraattorit*	833	867	833
Suomenkielinen perusopetus/psykologit	973	853	936
Suomenkielinen perusopetus/kuraattorit**	924	890	869
Toinen aste / psykologit**	1001	919	826
Toinen aste / kuraattorit**	1058	936	864

*) uusi tunnusluku 1.1.2020 lähtien, 3 htv molemmissa ammattiryhmissä

**) uusi tunnusluku 1.1.2020 lähtien

13 30 Perusopetus

* 1 000 EUR	Talousarvio 2021	Talousarvio- muutos 2021	Talousarvio yhteensä 2021	Kum. toteuma 1-12/2021	Kum. toteuma % 2021	TA - TOT
TOIMINTATUOTOT	13 125	2 155	15 280	17 707	115,9	-2 426
TOIMINTAKULUT	-210 515	-4 034	-214 550	-214 180	99,8	-370
TOIMINTAKATE	-197 390	-1 879	-199 270	-196 474	98,6	-2 796

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Oppivelvollisuuden laajentamiseen liittyen perusopetuksessa annettiin tehostettua oppilaanohjausta uuden lain mukaisesti valtionosuuden kasvun 220.000 euron mukaisella lisäpanostuksella. Suomenkielisen perusopetuksen oppilasmäärä kasvoi 332:lla oppilaalla. Koronapandemian oppimisvajetta paikattiin niin valtion kuin Vantaan erillisrahoituksen turvin merkittävästi lisäämällä laaja-alaista erityisopetusta, resurssiopettajia, tsemppariopettajia esi- ja alkuopetukseen, jakotunteja, koulunkäyntiavustajia ja tukiovetusta yhteensä 4 milj. euron panostuksella. Vuoden 2021 perusopetuksen toimintaan vaikutti koronaepidemiasta johtuneet runsaat karanteenipoissaolot niin oppilaiden kuin henkilöstön osalta sekä uutena asiana maskien käyttäminen vuosiluokkien 3.-9.-oppilailla. Pandemiatilanteesta huolimatta opetus saatiin toteutettua pääsääntöisesti opetussuunnitelman mukaisesti ja poikkeukselliset olosuhteet huomioiden hyvin.

Talousarvion toteutuminen

Perusopetuksen toimintatulojen toteuma oli 17,7 milj. euroa (115,9 %) ja toimintamenot 214,2 milj. euroa (99,8 %). Määrärahamuutoksia tehtiin vuoden aikana tuloihin 2,155 milj. euroa, josta kota-rahamen osuus oli 1,704 milj. euroa ja korona-avustuksen 0,45 milj. euroa. Toimintamenoihin määrärahalisäyksiä tehtiin yhteensä 4,034 milj. euroa. Koronasta johtuen lisäys oli 2,078 milj. euroa, josta kaupungin toipumissuunnitelman osuus oli 1,048 milj. euroa, korona-avustus 0,45 milj. euroa ja koronan aiheuttamien ylimääräisten kulujen osuus 0,58 milj. euroa. Määrärahalisäyksenä oppivelvollisuuden pidennyksen osuus oli 0,22 milj. euroa ja kota-rahamen 1,704 milj. euroa.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Oppilasmäärä vantaalaisissa peruskouluissa	23 068	23 619	23 400
Käyttömenot euroa/oppilas	8 841	8 913	9 172
Opetuksen % -osuus oppilaskohtaisesta käyttömenosta	52 %	53 %	52 %
Huoneistonieliöt/oppilas	10,3	10,2	10,2
Keskimääräinen ryhmäkokoo, 1-9 luokat	15,9	15,9	15,9
Jatkokoulutukseen lukioon, ammatilliseen koulutukseen, ammattistarttiin tai lisäopetukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista %	99 %	99 %	99 %
Iltapäivätoimintaan osallistuvien lasten määrä	2 229	2348	2615
4. vuosiluokalta alkava vapaaehtoinen A 2 -kieli, aloittaneiden määrä	42 %	42 %	39 %
Oppilaita/oppilaanohjaaja	220	220	200

13 50 Varhaiskasvatus

* 1 000 EUR	Talousarvio 2021	Talousarvio- muutos 2021	Talousarvio yhteensä 2021	Kum. toteuma 1-12/2021	Kum. toteuma % 2021	TA - TOT
TOIMINTATUOTOT	17 971	-1 144	16 827	16 483	98,0	344
TOIMINTAKULUT	-182 338	-1 456	-183 795	-181 723	98,9	-2 072
TOIMINTAKATE	-164 368	-2 600	-166 968	-165 240	99,0	-1 728

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä oli vuonna 2021 huomattavasti alhaisempi kuin talousarviossa. Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa oli 100 ja yksityisessä varhaiskasvatuksessa 260 lasta vähemmän kuin talousarviossa ennakoitiin. Kotihoidon tuella oli 280 lasta vähemmän. Palvelujen peittävyys vuoden lopussa oli 79,7 %, joka on 3,0 % alhaisempi kuin talousarviossa.

Kotihoidon tuen kuntalisää pienennettiin 1.4.2021 alkaen 55 €. Alennettu kuntalisä on 160€/kk. Pandemiatilanteen vuoksi avoimet päiväkodit ja avoimet kohtaamispaikat ovat olleet suljettuna 1.1.–30.4., asukaspuistot 18.3.–30.4. ja kerhot 12.4.–30.4.2021.

Vantaa valikoitui mukaan kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluun, joka kestää elokuun 2021 alusta toukokuun 2024 loppuun. Opetus- ja kulttuuriministeriö teki otannan kokeiluun osallistuvista Vantaan toimipaikoista (26 toimipaikkaa) ja lapsista (noin 500 lasta).

Tiedonjyvän päiväkotit aloitti toimintansa elokuussa 2021. Päiväkodissa on 143 paikkaa, joista uusia 58. Yksi kunnallinen ja yksi yksityinen päiväkotit sekä viisi kunnallista ja kaksi yksityistä ryhmäperhepäiväkotit lopetti toimintansa heinäkuussa. Näissä oli paikkoja yhteensä 132.

Rinnakkaisjohtamisen malli käyttöön otettiin seitsemässä yksikössä.

Talousarvion toteutuminen

Toimintatuottojen toteuma oli yhteensä 16,5 milj. euroa (toteumaprosentti 98 %). Lisätalousarvion käsittelyn yhteydessä varhaiskasvatuksen tulotavoitetta pienennettiin 1,3 milj. euroa varhaiskasvatuksen uuden asiakasmaksulain vaikutuksen vuoksi. Hoitopäivämaksuja kertyi muutetun tuloarvion mukaisesti 13,0 milj. euroa, hankerahoitusta saatiin 2,2 milj. euroa ja muut tuotot 1,2 milj. euroa. Muutettuun talousarvioon nähden toimintatuotot alittuivat 0,3 milj. euroa. Valtiolta saadut tuet ja korvaukset toteutuivat budjetoitua pienempänä.

Varhaiskasvatuksen toimintakulut alittuivat muutettuun talousarvioon nähden 2,1 milj. euroa. Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa olevien budjetoitua pienempi lasten määrä vaikutti toimintakuluissa syntyneisiin säästöihin. Kotihoidontuella olevien lasten määrä väheni arvioitua enemmän, josta syntyi säästöä 0,7 milj. euroa. Yksityishoidon tuen kustannukset alittuivat 0,3 milj. euroa budjetoitua pienemmän käyttäjämäärän vuoksi. Lisäksi yksityisen palvelutuotannon arvioitua pienempi käyttäjämäärä alensi palvelusetelikustannuksia 1,2 milj. euroa.

Henkilöstökulut Seuren henkilöstövuokraus mukaan luettuna ylitti talousarvion 2,6 milj. eurolla. Valtuusto myönsi henkilöstövuokraukseen 0,9 milj. euroa lisärahoituksen kasvaneisiin sijaistarpeisiin ja lasten tuen tarpeista johtuviin avustajalisäyksiin. Henkilöstökulut oman henkilöstön osalta alittuivat, jolla katettiin osa Seuren kasvatushenkilöstön ja Seure-avustajien työvoiman vuokrauksen

kustannuksista. Oman henkilöstön ja henkilöstövuokrauksen kustannukset olivat yhteensä 101 milj. euroa.

Koronasta aiheutuvia lisäsiivouskustannuksia kertyi 0,3 milj. euroa, johon valtuusto myönsi rahoituksen lisätalousarviossa. Muiden palvelujen ostoissa ja materiaalihankinnoissa syntyi säästöä yhteensä 1,7 milj. euroa, Tilavuokrat alittuivat 0,7 milj. euroa budjetoidusta.

Kokonaisuudessaan varhaiskasvatuksen toimintakulut alittuivat alkuperäiseen talousarvioon nähden 0,6 milj. euroa.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Lasten määrä eri varhaiskasvatuspalveluissa keskimäärin kuukaudessa:			
Kunnallinen varhaiskasvatus	10 247	10 627	10 522
Yksityinen varhaiskasvatus	2 016	2 300	2 047
Kerhotoiminta	280	400	206
Kotihoidon tuki	3 446	3 300	3 021
Varhaiskasvatuspalvelujen piirissä olevien lasten osuus kaikista varhaiskasvatusikäisistä *)	76,8 %	82,7 %	79,7 %
Yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus kaikista varhaiskasvatuksessa olevista lapsista	16,0 %	17,8 %	16,3 %
Rakenteellisten tukitoimien piirissä olevat lapset (kunnallinen varhaiskasvatus)	9,4 %	9,3 %	10,3 %
Käyttömenot €/palveluja käyttävä lapsi	10 862	10 966	11 524

*) suomen- ja ruotsinkieliset lapset yhteensä

13 40 Lukiokoulutus

* 1 000 EUR	Talousarvio 2021	Talousarvio- muutos 2021	Talousarvio yhteensä 2021	Kum. toteuma 1-12/2021	Kum. toteuma % 2021	TA - TOT
TOIMINTATUOTOT	561	671	1 232	1 489	120,8	-257
TOIMINTAKULUT	-26 285	-1 436	-27 721	-27 394	98,8	-327
TOIMINTAKATE	-25 724	-765	-26 489	-25 905	97,8	-583

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Oppivelvollisuuden laajentuminen on toteutettu lukion ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoiden osalta sekä perusopetuksen lisäopetuksen ja lukioon valmistavan koulutuksen opiskelijoiden osalta. Lukioiden uusi opetussuunnitelma on otettu käyttöön ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoiden osalta ja sen kehittämistyötä on jatkettu syyslukukaudella. Aikuislukioiden palveluverkosta on tehty selvitys ja osa tarpeellisista toimenpiteistä aloitettu. On kehitetty lukioiden yhteistä etäkurssitarjontaa.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvio on toteutunut suunnitellusti lukiokoulutuksen toimintakulujen toteumaprosentin ollessa 98,8 % ja toimintatuottojen toteumaprosentin ollessa 120,8 %. Lukiokoulutukseen tehtiin vuoden 2021 aikana tuloihin 0,67 milj. euron lisäys, josta valtion korona-avustus oli 0,44 milj. euroa ja osaamiskeskushankkeelle myönnetty avustus 0,23 milj. euroa. Menoihin tehtiin yhteensä 1,4 milj. euron lisäys, josta oppivelvollisuuden pidennys oli 0,6 milj. euroa, osaamiskeskushanke 0,33 milj. euroa, korona-avustus 0,44 milj. euroa sekä infektiovarautumisen menot 0,07 milj. euroa.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Suomenkielisten päivälukioiden opiskelijat	3 673	3 590	3 658
Suomenkielisten päivälukioiden opiskelijamäärä/lukio, keskiarvo	735	718	732
Aikuis- ja etälukion tutkintotavoitteiset opiskelijat	257	240	242
Keskeyttäneet % opiskelijamäärästä (päivälukiot)	1,88 %	2,5 %	2,18 %
Kolmessa vuodessa päättötodistuksen saaneet kaikista valmistuneista (päivälukiot)	84,2 %	85,0 %	83,1 %
Kaikki tunnit/vvt/opiskelija (päivälukiot)	1,35	1,35	1,35
Käyttömenot euroa/opiskelija (päivälukiot)	6 623	6 877	7 086
Huoneistoneliöt/opiskelija (päivälukiot)	7,4	7,5	7,5

13 70 Ammatillinen koulutus, Varia

* 1 000 EUR	Talousarvio 2021	Talousarvio- muutos 2021	Talousarvio yhteensä 2021	Kum. toteuma 1-12/2021	Kum. toteuma % 2021	TA - TOT
TOIMINTATUOTOT	1 904		1 904	1 624	85,3	280
TOIMINTAKULUT	-37 672	-1 066	-38 738	-37 657	97,2	-1 081
TOIMINTAKATE	-35 768	-1 066	-36 834	-36 033	97,8	-801

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuoden 2021 aikana rakennettiin opiskelijoille uusia oppimisympäristöjä sekä laajennettiin oppimisen ja ohjauksen digitaalisten välineiden käyttöä. Työpaikkojen kaltaiset tilat Variassa, simulaatiot sekä digitaaliset ympäristöt auttoivat opinnoissa etenemisessä erityisesti sellaisilla aloilla, joilla työpaikalla tapahtuvan oppimisen mahdollisuuksia oli koronan vuoksi tavallista vähemmän. Eri aloille soveltuvat etäopetuksen menetelmät olivat myös käytössä. Kaikilla Varian aloilla otettiin käyttöön Annie-mobiilisovellus, jonka avulla tavoitettiin aiempaa paremmin tuen tarpeessa olevia opiskelijoita.

Alle 20-vuotiaiden opintojen keskeyttäminen väheni hieman sen ollessa vuonna 2020 13,8% ja vuonna 2021 13,7%. Uudet oppivelvolliset nuoret saatiin hyvin vastaanotettua ja opiskelun käytännöt sujuivat ennakoitua paremmin.

Kuntakokeilussa olevien asiakkaiden ohjaus Variaan on käynnistynyt hitaasti. Vuoden 2021 aikana Varia oli vahvasti mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa uusia toimintatapoja ja työkaluja asiakasohjauksen tehostamiseen sekä oman palvelutarjonnan kehittämiseen ja näkyvyyden parantamiseen, tukien näin kuntakokeilun tavoitteiden saavuttamista.

Varian strategiaa vuosille 2022-2025 valmisteltiin yhteistyössä opiskelijoiden, henkilöstön ja työelämän kanssa ja osana kaupunki- sekä kasvatusta ja oppimisen toimialan strategiaa. Tiimiorganisaation tukemiseksi järjestetty tiimimestarivalmennus päättyi vuoden lopulla.

Henkilöstö työskenteli vuoden aikana vaihdellen etä- ja lähityössä koronatilanteen mukaan. Pienille erityisryhmille tarjottiin kuitenkin haastavasta tilanteesta huolimatta lähes koko vuoden lähiopetusta.

Talousarvion toteutuminen

Varian vuoden 2021 toimintakate oli yhteensä noin 36 milj. euroa, joka on 97,8 % talousarvion mukaisesta toimintakatteesta. Tuottoja kertyi 1,6 milj. euroa ja menoja 37,7 milj. euroa. Projektituottoja kertyi 1,2 milj. euroa. Palvelujen ostot toteutuivat 0,9 milj. euroa arvioitua pienempinä, koska lähiopetusta oli koronan vuoksi arvioitua vähemmän. Näin ollen ateriapalvelut ja muut lähiopetuksen kulut olivat pienemmät. Tämä oli nähtävissä jo alkuvuonna 2021 ja osa palveluista säästyneistä euroista käytettiin opetushenkilöstön palkkaamiseen opiskelijoiden tukemiseksi.

Varia sai OKM:stä vuoden ensimmäisellä lisäsuoritepäätöksellä opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen 2,5 milj. euroa jonka käyttö voi jakautua vuosille 2021-2023. Lisäksi saatiin koronavirustilanteen johdosta tarvittaviin tukitoimiin 200 000 euroa.

Toisella lisäsuoritepäätöksellä Varia sai vuodelle 2021 lisäystä opiskelijavuosiin 22 (143 548 euroa) ja koronavirustilanteen johdosta tarvittaviin tukitoimiin 100 000 euroa. Strategiarahoitusta tuli 70 000 euroa oppimisympäristöjen kehittämiseen.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Yhteishaussa olevat tutkintotavoitteiset aloituspaikat peruskoulun päättävästä ikäluokasta %	38 %	38 %	37 %
Ministeriön päättämän tavoiteopiskelijavuosien käyttöaste	98,3 %	100 %	100 %
Oppisopimusopiskelijavuosien osuus tavoiteopiskelijavuosista	13 %	20 %	13 %
Käyttömenot euroa/opiskelijavuosi (ammatillinen koulutus yhteensä)	10 250	10 642	10 425
Huoneistoneliöt/opiskelijavuosi	13,9	13,7	13,5

13 90 Svenskspråkiga servicen

* 1 000 EUR	Talousarvio 2021	Talousarvio- muutos 2021	Talousarvio yhteensä 2021	Kum. toteuma 1-12/2021	Kum. toteuma % 2021	TA - TOT
TOIMINTATUOTOT	708	36	744	544	73,1	200
TOIMINTAKULUT	-13 293	-211	-13 504	-13 343	98,8	-161
TOIMINTAKATE	-12 585	-175	-12 760	-12 800	100,3	39

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vantaa valikoitui mukaan kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluun joka toteutetaan vuosina 2021-2024. Kokeilun tarkoituksena on vahvistaa koulutuksellista tasa-arvoa ja kehittää esiopetuksen laatua. Kokeilu koskee vuonna 2016 ja 2017 syntyneitä lapsia. Vantaalla 26 toimintayksikköä osallistuu kokeiluun, joista yksi on ruotsinkielinen yksikkö, Dickursby daghem. Kokeilu on osa OKM:n Oikeus oppia – kehittämisohjelmaa. Kustannuksista korvataan kunnille 100%.

Toimialan uudet strategiset painopisteet työstetään koko toimialan voimin ja oppilaille, huoltajille ja henkilöstölle annettiin mahdollisuus vaikuttaa koko toimialaa koskeviin strategisiin painopisteisiin. Palvelualueen pedagoginen kehittämisprojekti Challenging learning on päättymässä. Projektin aikana kehitetyt toimintatavat tulee osaksi palvelualueen strategista toimenpideohjelmaa.

Perusopetuksen osalta Mårtensdals bildningsrumin tarvesuunnitelma hyväksyttiin keväällä 2021 ja projekti etenee hankesuunnitelman laatimisella. Lukion opetussuunnitelma uudistettiin ja otettiin käyttöön 1.8.2021 alkaen. Uusi oppivelvollisuuslaki astui voimaan 1.8.2021 ja oppivelvollisuusikä nostettiin 18 vuoteen. Toisen asteen koulutus on uuden lain mukaan maksuton opiskelijoille. Syksyllä 2022 alkavan tuva-koulutuksen (HUX) käynnistymiseksi palvelualue on tehnyt yhteistyötä muiden pääkaupunkiseudun kuntien kanssa. Tuva-koulutus korvaa kymppiluokan ja muut tutkintoon valmistavat koulutukset.

Lukio-opetus toteutettiin etäopetuksena 11.1–9.4 ja hybridiopetuksena 12.4–3.5. Yläkoulun opetus toteutettiin etäopetuksena 8.3–9.4 ja hybridiopetuksena 12–30.4 pandemiatilanteen takia. Pandemia on vaikuttanut laajasti sekä varhaiskasvatukseen, koulun, lukion että hallinnon henkilökuntaan ja esim. kehittämistyö on kärsinyt etätyöstä johtuen.

Syksystä 2021 kaupungilla on kokoaikainen ruotsinkielinen tiedottaja, kun aikaisemmin hän työskenteli 50 % työajasta ruotsinkielisten palveluiden parissa.

Uuden vaalikauden myötä poliittisten elimien kokoonpano vaihtui. Svenska kommitténilla oli 11 varsinaista jäsentä ja yhtä monta varajäsentä, mutta vaalikauden vaihtuessa valittiin 9 varsinaista jäsentä, yhtä monta varajäsentä sekä kaupunginhallituksen edustaja. Nuorisovaltuustolla on yksi varsinainen jäsen ja varajäsen Svenska kommitténissa. Vaikuttamistoimiin kokoontuu jatkossa vähintään seitsemän kertaa vuodessa.

Talousarvion toteutuminen

Ruotsinkielisten palveluiden toimintatuottojen toteuma 0,5 milj. euroa (73 %), joka jää noin 0,2 milj. euroa budjetoitua pienemmäksi. Tämä johtuu pääosin siitä, että päivähoiton maksutuotot jäivät 88 400 euroa sekä tuet ja avustukset noin 100 000 alle arvioidun. Ruotsinkielisten palveluiden toimintakulujen toteuma oli 13,3 milj. euroa (98,8 %), eli alittuivat noin 161 000 eurolla siitä huolimatta, että vuokratulot ylittivät noin 60 000 eurolla.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Lapsia kunnallisessa varhaiskasvatuksessa *)	297	293	301
Lapsia esiopetuksessa	78	72	80
Oppilasmäärä ruotsinkielisessä peruskoulussa	728	737	722
Käyttömenot euroa/ oppilas	10 050	10 764	10 799
Opetuksen % -osuus oppilaskohtaisista käyttömenoista/ oppilas	54 %	60 %	53 %
Huoneistonieliöt/ oppilas	13,6	13,1	13,7
Keskimääräinen opetusryhmäkoko, 1-9 luokat	16,3	16,3	15,7
Jatkokoulutukseen lukioon, ammatilliseen koulutukseen, ammattistarttiin tai lisäopetukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista % -osuus	98 %	99 %	100 %
Iltapäivätoimintaan otettujen oppilaiden kokonaismäärä	124	122	125
Ruotsinkielisen lukion opiskelijat	150	155	155
Käyttömenot euroa/ opiskelija	7 977	8 202	8 410
Huoneistonieliöt/ lukio-opiskelija	8,6	8,4	8,4

*) Ruotsinkieliset lapset yksityisessä varhaiskasvatuksessa ovat osa varhaiskasvatuksen tunnuslukuja